

RDEČI PRAPOR

Glasiilo jugoslovanske socialne demokracije.

Naročnina za avstro-ogrške kraje za celo leto 10.40 K, za pol leta 5.20 K, za četrt leta 2.60 K, mesečno 90 vin.; za Nemčijo za celo leto 12 K, za pol leta 6 K, za četrt leta 3 K; za Ameriko za celo leto 14 K, za pol leta 7 K. — Reklamacije so poštne proste. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Inserati. Enostopna petit-vrstica, (širina 72 mm) Izhaja vsako sredo in soboto. 20 vin., pogojeni prostor 25. vin., poslana in razglasi 30 vin. Posamezna številka 10 v.

Deželnozborski volilci v Ljubljani!

V torek 16. t. m. je volitev enega poslanca iz volilnega razreda mest in trgov v Ljubljani. Ker velja za vse volitve na Kranjskem

volilna obveznost, ste dolžni, da se ljudi te volitve udeležite. Vse nasprotniške stranke so že imenovali svoje kandidate za to volitev in se pripravljajo na vso moč, da bi zanje pridobile čim več glasov. Socialno demokratična stranka ne misli pri teh volitvah razviti nobene intenzivne agitacije, ampak apelira na zavednost in disciplino svojih pristašev, ki imajo v tem razredu volilno pravico.

Naš kandidat je todrug

Fran Bartl,

upravitelj v Ljubljani;

vabimo Vas, da vsi složno oddaste svoje glasovnice z njegovim imenom. Pokazati je treba nazrotnikom, da Vas tudi v tem razredu ne smejo podcenjevati in da se morajo

Vaši glasovi vpoštovati.

Položaj je tak, da ravno Vaši glasovi lahko odločujejo. Veljavo pa bodo imeli le tedaj, če jih pri prvi volitvi vse do zadnjega zberete za našega kandidata. Ako bodo Vaši glasovi kompaktni, bodo nasprotne stranke videle, da je treba z njimi računati. Bodoči poslanec bo vedel, da Vas ne sme prezirati in se bo moral v deželnem zboru bolj ozirati na Vaše zahteve, kakor pa bi se, če bi se Vaši glasovi pri volitvah sploh ne pokazali.

Storite torej

dne 16. maja

svojo dolžnost kot zavedni pristaši socialne demokracije. Ne dajte se od nikogar premotiti in oddajte pri tej volitvi glasovnico, na katero zapišete ime

Fran Bartl,

upravitelj v Ljubljani.

Izpolnite svojo dolžnost tudi s tem, da sami agitirate za našega kandidata pri svojih tovariših volilcih. Poskrbite, da se ne izgubi noben glas, ki sodi socialno demokratični stranki.

Opozorjamo Vas obenem, da po volitvi dobro shranite svoje

legitimacije,

ki jih boste potrebovali, če bo ožja volitov, pri kateri Vaši glasovi odločujejo. Ako storite svojo dolžnost s tem, da složno glasujete za našega kandidata, tedaj z vsakim glasom, ki bo oddan zanj, lahko koristite svoji stranki in delavstvu. Pokažite torej dne 16. maja svojo strankarsko zavednost in politično zrelost, pa volite socialno demokratično!

Volilni odbor jugoslov. soc. dem. stranke.

Kdor želi kakšne informacije zaradi deželnozborske volitve, jih lahko dobi v npravnstvu »Rdečega Prapora« ob navadnih urah.

Kdor do 13. t. m. ne dobi legitimacije, mora iti dne 13., 14. ali 15. ponjo k deželni vladi, soba št. 32 (vhod iz Simon Gregorčičeve ulice).

LISTEK.

Generalica.

Spisala Ada Kristanova.

(Konec.)

Norica hodi mimo vseh, ne da bi jih videla. Njen pogled je vedno uprt v nedoločno daljavo ali pa zre sedaj v tla in sedaj zopet mimo ljudi ali njim čez glave v daljavo. Nikdar nisem opazila, da bi bila s komurkoli govorila. Kadar pride na vrh sede za mizo, pije kavo in plete nogavice. Včasih pa kar nankrat odloži pletilo in se poda na ravni vrhunec griča, kjer je mala kapelica. Tam stoji pred kapelico in gleda dolgo na širo planjavo. Kadarkoli sem jo našla tako zamišljeno, sem se vselej vprašala, če je res tako blazna, kakor pravijo, in z vso radovednostjo mojih sedemnajstih let sem razmišljala: Na koga zdaj neki misli? Gotovo na mrtvega junaka in na dneve svoje sreče... svoje izgubljene sreče...! V dnu srca se mi je milo storila, zakaj skrivaj jo opazovaje sem preživela v svoji fantaziji vso njeno zgodovino. Enkrat sem se ji hotela približati, a ko je slišala moje korake v pesku tako blizu sebe, se je obrnila in počasi odšla. Takrat mi je bilo žal, da sem jo preplašila.

Sedaj sem jo lahko opazovala pri njenem najljubšem opravku. Z zanimanjem sem se približala grobnici, ki je bila prav kraj pota, kjer sem šla — počasi, kakor da bi

hotela iti malomarno mimo. »Tukaj torej leži pokopana njena sreča...« si mislim ter se pri sosedni grobnici ustavim, kakor da bi tam nekaj ogledovala. Generalica v železni ograji pa se itak ni zmenila zame, ker je imela dovolj opraviti s svojimi rožami. Urejevala jih je, potem je pregledala svoje delo, tu pa tam še kaj popravila, stala je zopet tiho in strmela pred se, segla je v žep in je potem gledala po tleh, kakor da bi kaj iskala. Zagledala sem malo rutico na tleh — tik omrežja, priskočila sem in ji dala robec s posebno prijaznostjo: »Prosim?« Vzela je — videzno olajšana, da ga le zopet ima — ter mi je prijazno nakimala: »Hvala!« Potem pa se je obrnila zopet k grobnici, jaz pa sem poizkusila prečitati napis na krasnem sivem mramoru. A stala sem predaleč, besede in številke so mi plesale pred očmi. »— kot junak... na bojišču... za domovino in...« Da, da — sem mislila — torej je bilo res vse tako...

Ko sem tako stoječa vse pregledala, mi je legel kontrast med tem sijajnim, bahavim spomenikom in med ubogo norico z njenimi v samotni otrplimi potezami v obrazu in ugaslimi očmi težko na srce ter me je prisilil, da razmišljam...

Prodajalka s cveticami je prišla mimo; izbrala sem majhen a lep šopek, stopila sem k ograji, kjer je stala generalica in podavši ji katico, sem dejala: »Tukaj je še cvetic.« Pogledala je cvetje, potem mene — pa zopet cvetlice, in ker sem se ji prijazno nasmejela, je vzela šopek, pokimala z glavo in

Volilci! Volite socialno demokratično!

Zlobni skušnjavci.

Delavskim volilcem nastavlja vse buržoazne stranke svoje mreže. Ponkod res vidimo, da se prikritim delavskim sovražnikom res posreči nekoliko nezavednih delavcev ujeti v svoje zanke. To opažamo pač dosledno le v takih krajih, kjer ni iz delavstva samega izšlo kaj zavednih mož, ki neprestano potezajo buržoaznim zapeljivcem krinke iz obraza, odkrivajo svojim tovarišem škodljivo pa nesebično delovanje buržoaznih strank in delavstvo organizujejo k odporu proti njih kletim sovražnikom in izkoriščevalcem. V naši državi, osobito v deželah, kjer je industrija zelo razvita in kjer radi tega žive velike mase delavstva, se je delavstvo že po večini vzdramilo in postalo zavedno, spregledalo je svoje sovražnike; buržoaznim strankam ne gre delavstvo več na lim, nobena vaba delavstva več ne premoti, ker je spoznalo v buržoaziji svoje sovražnike; danes se zaveda delavstvo svoje moči in taboru delavstva, taboru velike večine delavnega ljudstva v državi sploh, stoji nasproti cela vrsta buržoaznih strank, ki so si edine v enem cilju — v sovraštvu do delavstva.

Spričo tem razmeram v sedanjem volilnem boju buržoazne stranke vedo, da z dosedanji frazami pri zavednem delavstvu ničesar ne dosežejo, ko vendar praktično ničesar za delavstvo ne store in kot buržoazne tudi ne smejo in ne morejo storiti. Krščanski socialci na Dunaju so radi tega ubrali drugo pot. Naročili so si posebne vrste volilne oklice za delavstvo od dunajskega knezadškofa Gruscha oziroma njegovega namestnika Nagla. Kakor našim klerikalcem prav rad škof Jeglič deli take usluge, tako je tudi škof Nagl izdal binkoštno pastirsko pismo in počastil ž njim prav posebno dunajsko delavstvo, češ da radi tega, ker gineva med delavstvom vpliv cerkve. To je dragoceno in zanimivo priznanje. Duhovščina uvideva, da sploh nima med delavstvom nobenega vpliva. Škof Nagl vidi korenino tega v tem, ker se delavstvu neprestano pripoveduje, da se katoliška cerkev ne poteguje za izboljšanje razmer delavskega stanu, za njegovo dobrobit na zemlji.

Škof Nagl ima delavce za tako neumne, da misli, da je treba delavstvu to še-le dopovedovati. Delavstvo pač dan na dan čuti izkoriščanje na lastnem telesu. No, škof tudi ne more utajiti tega dejstva; pa v kljub temu ne najde grajalne besede proti izkoriščevalcem delavstva, pač pa poziva delavstvo, naj se sprijazni s temi razmerami. Pastirsko pismo pravi: »Ali ne bo našel delavec pri svojem težavnem delu olajšanja, če ima pred očmi, da je bil odrešenik v Nazaretski hišici pri svojem dolgoletnem trudopolnem mizarskem delu ravno njemu enak? Božji sin nam je s svojim zgledom pokazal, kako mora vsak kristjan brez razlike stanu smatrati delo kot svojo dolžnost...« Vse prav. Toda delavec bo pač uvidel, da je revščina in delo za Kristovih časov vse nekaj drugega pomenjalo, da je bilo tedaj mogoče strugalnik djati iz rok in potovati proukujoč po svetu, ne da bi bil človek v nevarnosti, da lakote gine ali da se ga kot brezposelnega vtakne v zapor, kakor se dela dandanes; da Jezus ni tedaj še ničesar vedel o naših colninah, današnji draginji, agrarni politiki in militarizmu. — Dalje se bo opravičeno vprašal vsak delavec, zakaj se ravno škofoje in drugi takozvani božji namestniki ne oprimejo kakega rokodelstva po Kristovem vzgledu in zakaj se le-ti ne presele iz svojih palač iz hišice nazarenskega stila. Zakaj naj si le delavec jemlje vzgled nad Kristusom? Zakaj se le njemu vedno in vedno kliče v spomin svetopisemske besede: »Kdor noče delati, naj tudi ne je.« Te zlate resnice naj bi naši škofoje pridigali svojim pristašim veleposestnikom, akcionarjem in rentirjem. Vsi ti nočejo delati, pa imajo vendar polne mize in vsega drugega v izobilju. No, zavedno delavstvo pozna svoje sovražnike in zna tudi oceniti take hinavske škofovske besede; s takimi besedami se delavstvo ne bo dalo premotiti, delavstvo ve, da ima za vsako najmanjše izboljšanje svojega položaja biti hud boj in ravno s pristaši tistih krogov, iz katerih prihajajo taka smešna tolažila.

Gledala je začudena na me z zmédenim smehljajem na obrazu. Tedaj se ji je morda zazdelo, da me je nekaj srečala: premišljevala me je pogledala. In zopet so ji zažarele oči in bolj in bolj ji je oživljalo lica.

»Od kod prihajaš, dete moje?«

»Poznam Vas že davno« — sem odgovorila.

»Ali želiš česa —?«

»Da«, sem odkritosrčno dejala, zaupno položivši prste na njeno roko: »rada bi vedela, kaj ste ravnokar premišljevali; prosim Vas, povejte mi...« in ker je nema strmela vame, sem pokazala z roko na ravan — »ravno sedaj, ko ste gledali tja dol.«

Pogledala je preko doline — zasledovala sam njen pogled — gledala je tja, kjer se je v megleni daljavi planjava spajala s horizontom, tja kjer je vse nejasno izginjevalo v sivi megli. In zdajci se je molčljiva generalica razgovorila in lahna rdečica se je razlila po njenih velih licih.

»Otrok moj — sedaj ni še ničesar videti; a prišli bodo... od daleč se zablišči orožje in zasvetijo čelade — vse polno... vse polno... tedaj pride tudi on — in godba jih bode spremljala —« in naenkrat me je pogledala kakor iz nedosežne višave — »a tega pač ne razumeš.«

»O vem, vem, da pride,« sem pohitela; obmolnila sem za čas in potem polagoma vprašala: »Kaj ne, da ste bili zelo srečni in prekrasno je bilo, ko je bil še doma?«

Zableščalo je v njenih očeh kakor iskra ki se užge in ugasne. Pokimala je nekoliko

Po dejanjih sodi in pozna delavstvo to gospodo. Na Češkem živi bogat knez Schwarzenberg, ki poseduje 1/10 češke dežele in lastuje ca 1000 graščin. Na posestvih robuje in obdeluje knezovo zemljo in gozdove neštivilno kmetov, za katere se je zavzela naša stranka. — In tudi tega gospoda je strah, da začena njegovo delavstvo spregledovati, da se organizuje in voli socialno demokracijo. Radi tega je izdal »visok odlok«, v katerem izraža željo, da naj njegovo delavstvo ob nedeljah pri no zahaja v cerkev in prejema zakramente. Ta gospod ve, zakaj goni delavstvo v cerkev, ki ima za delavske trpine le prav cenena tolažila, v dejanju pa ničesar ne stori za nje. Zakaj ti stebri katoške cerkve, med katere se prišče va tudi knez Schwarzenberg, ne zboljšajo položaja svojih delavcev, katerih dede in pradede so pravzaprav spravili ob vse njih imetje, katero si sedaj laste. Naj jim vsaj vrnejo košček tega in v obrokih, kar jim svoj čas vzeli.

Oglasil se je proti omenjenemu knezovemu odloku na delavstvo vseučiliški profesor Brockhausen ter knezu napisal odprto pismo v dunajskem listu »Neue Freie Presse«. Ta profesor graja ta knezov odlok iz stališča, da knez ne more in ne sme siliti delavstvo, da hodi v cerkev; kajti nedelja je edini delavčev prost dan in ga prebije, kakor hoče sam; k izpolnjevanju verskih dolžnosti pa tudi ne sme knez siliti, ker ima vsak človek sam obračunati s svojo vestjo in živeti tako, kakor mu ta veleva. Imenovani profesor nadalje povzame svoj glas za knezovo delavstvo, katero ni v stanu samo tega storiti, ter poziva kneza, naj v kulturnem in gospodarskem oziru zboljša stanje svojih podložnih, ker le-to bo najjačja tolažba za te sloje in ne samo sladke besede duhovstva v cerkvi, ki delavstvu ne prinesejo nobenega dobička.

Mi to vedno in vedno povdarjamo; a v svesti smo si, da zaman zahteva delavstvo radovolnega zboljšanja svojega položaja od delodajalcev, da edino z bojem delavstvo kaj doseže, da se mora delavstvo vedno ožje in ožje združevati v močno armado, ki bo v stanu zmagonosno izvojevati uspehe v teh bojih. Delavstvo si bo radi tega tudi za zakonodajne zastope odbralo lastne zastopnike in ne bo izročilo zastopstva svojih interesov ljudem, kateri nimajo z njim nobenih stik in nobenih interesov nad tem, da se njegov položaj zboljša, temveč interes nad svojim profitom, ki pa delavstvo brezpogojno tlačil v bedo in revščino.

Slovenski kmet.

V sredo, 10. t. m. liberalni »Slovenski Narod« na uvodnem mestu poziva slovenske kmete, naj pristopajo s snujoci se »Zvezi kranjskih kmetovalcev« ter priporoča, naj se organizuje na deželi samostojna kmetška stranka. Temeljna misel te organizacije naj bo stanovsko kmetški interes; ta organizacija bi »stoječ« na strogo krščanskem temelju in v popolni udanosti katoški cerkvi in veri odklanjala z vso odločnostjo vsako umešavanje cerkvenih in delavskih oblasti v posvetno politične in gospodarske zadeve.

Liberalna stranka se baš za časa volitev začne sumljivo zavzemati za kmete. Vendar to zavzemanje prav klaverno izgleda: brez programa, zuova samo negiranje in osebnosti. Zakaj se liberalci ne oprimejo »Kmetijske družbe«, v katere okvirju bi se pač dalo največ storiti drobnega dela v korist kmeta?

krat, a rekla ni ničesar. Potem je zrla na svoje vele roke pa je dejala:

»Sedaj sem stara — zelo stara...« in slišala sem pritaženo ihtenje v njenem glasu — »sreča me je prevarila.«

Srepo me je pogledala: »Tudi ti? Ti iščeš in bi rada našla srečo?«

»Kajpada,« sem odgovorila, »upam, da jo najdem nekoč.«

Majala je odločno z glavo: »Nikar, nikar! Čakaj — povem ti, kako je to.« Z važnim pogledom mi je položila desnico na rame. »Sreča« — je patetično začela — »te ponese visoko... visoko...« — pogledala je v modro višavo, počasi, teatralično povzdignivši roke — »dviga te višje in višje, dokler ne dospē na nedogledni vrhunec — —« spustila je roke — »in takrat tebe neš hipoma v najglobkejše brezno... Tam ležiš... razbita... in nikdar več se ne dvigneš... Ne išči sreče — ne išči!«

Nemo se je zagledala v neskončnost, kimajoča po svoji navadi. Tako sva stali nekaj časa molče. Potem me je presunljivo pogledala, kakor bi mi hotela s svojim pogledom iztisniti nekaj iz duše in čutila sem, da je uganila, kaj se godi v meni.

»Pa vem, pa vem —« je rekla počasno in zavestno, »zaman sem te svarila. Izkušnjam ne verjamete; — tudi ti boš hotela sama izkusiti.«

Razmišljeno te smehljaje se je poslovila in počasi je odšla.

Kakor drugje, tako se tudi pri nas kmetški stan vedno bolj proletarizira. Leta 1900 je bilo med Slovenci zaposlenih v kmetijstvu 896.080, v industriji in trgovini 201.504, v javnih službah in prostih poklicih 90.722, od teh je bilo: a) samostojnih kmetov 148.558, industrialcev in trgovcev 25.647, b) kmetjskih delavcev 124.428, industrijskih in trgovskih delavcev 71.294.

Dočim še leta 1900 vidimo, da so samostojni kmetovalci (z družinami) v večini v primeri z delavstvom (z družinami) in da je še velika večina naroda zaposlena v kmetijstvu, so dosedaj priobčeni podatki letošnjega ljudskega štetja podali sliko, da prebiva n. pr. v vaseh obljudenih

	z pod 2000	nad 2000 ljudi
na Primorskem	13·5%	86·5%
na Kranjskem	42·5%	57·5%
na Goriškem	46·2%	53·8%

ker pa kraje z več kot 2000 prebivalci pri nas ni prištevati med izključno kmetške občine, je pač razvideti iz gorenjih števil, da kmetški stan ne tvori več večine prebivalstva.

Agrarna politika naše države je pa naravnost pogubonosna našemu kmetu. Naša država že davno več ne producira zadostno število živine in dovolj žita za prehrano prebivalstva, — vsled česar so varostne carine za našo državo škodljive, ker draže le-ta potrebičine. Ogrski žitni magnet in živinorejci pa spravljajo vse te milionske dobičke izrabljajoč carino s tem, da tem dražje prodajajo nam žvino, ker se jim itak ni bati vsled zaprtje mej zunanje konkurence. Leta 1908 n. pr. se je uvozilo z Ogrske k nam za 298 milijonov kron žita, za 266 milijonov kron moke, za 95 milijonov kron goved in za 72 milijonov kron prešičev.

Prav posebno pa slovenske dežele ne producira toliko, da bi svoje prebivalce preživljale. Če pomislimo, da na primer na Kranjskem poseduje 332 posestnikov 222.012 ha produktivne zemlje, ostali drugi posestniki vsi skupaj pa 773.507 ha produktivne zemlje, se pokaže, če od te produktivne zemlje odštejemo 442.201 ha kranjskih gozdov, da povprečno kranjski kmet ne poseduje niti 5 ha zemlje za obdelovanje. Raziskavanja poljedelskega ministrstva, katere je objavil lansko leto deloma bivši klerikalni štajerski državni poslanec Pantz, pa podajajo jasno sliko, da vsi ti mali posestniki nimajo nobenega interesa na visokih colninah, kajti oni ne pridelajo na svojih malih posestvih toliko, da bi jim zadoščalo za lastno vporabo, temveč morajo dokupovati živila po dragih cenah. Zato je pač umevno tarnanje naših kmetov, da kmetije propadajo in se dolgov kupičijo.

Samo leta 1909 so se posestva na novo zadolžila:

	za kron
na Kranjskem	15,926.059
na Goriškem	5,392.856
na Koroškem	9,727.698
na Štajerskem	37,909.914

Ker je na Kranjskem veleposestvo odplačalo 672.497 kron dolga in se je v mestih na posestvih stanje dolgov le za 728.194 kron odbivši odplačila zvišalo, razvidimo, kaka ogromna nova bremena teže kmečke domove.

Mi pa le znova poudarjamo, da naš slovenski kmet ni nikak kmet kakršni so gališki in ogrski žitni baroni, temveč da je delavec; kajti po večini ga njegova zemlja ne preživlja, temveč si mora iskati še drugih zaslužkov. Interesi našega kmeta so slični in tisti kakor interesi našega delavca; zato torej velja tudi za našega kmetovalca geslo: V boj proti druginji in proti zapiranju mej, proč in nobene skupnosti s sleparskimi zavzniki kapitalistov, proč z gadjo zalego, ki jo je kmetški stan doslej redil na svojih prsih.

Deželnozborska volitev.

V torek, dne 16. t. m. bo voliti poslanca za deželni zbor. Vsak se mora udeležiti volitve, ker je volilna dolžnost. Volilo se bo na 4 voliščih, in sicer volijo volilci:

1. z začetnicami A do H v veliki dvorani »Mestnega doma« (vhod iz Streliške ulice);

2. z začetnicami I do L v veliki dvorani »Mestnega doma« (vhod nasproti mestne ledenice);

3. z začetnicami M do R v veliki dvorani hotela »Union« (vhod iz Franciškanske ulice);

4. z začetnicami S do Z kjer prejšnji. Pričetek volitev je ob 8. zjutraj in zaključek ob 2. popoldne.

Veljavne so le uradne glasovnice, katere je volilcem dostavila deželna vlada. Za slučaj, da je kdo izgubil glasovnico, si lahko preiskrbi novo pri deželni vladi.

Na glasovnico se napisati ime, poklic in bivališče kandidatovo.

Na glasovnici se volilec ne sme podpisati. Glasovnico naj vsak volilec pregane, predno jo odda predsedniku volilne komisije.

Glavna volilna komisija, katere se snide dne 17. t. m. ob 10. v veliki dvorani »Mestnega doma«, bo dognala rezultat volitev. Ta seja je javna, t. j. ima k nji dostop vsak volilec, ki se izkaže z volilno legitimacijo.

Volilci, volite kandidata, ki Vam ga priporoča socialno demokratska stranka!

Politični odsevi.

Predsednik francoske republike Fallieres je napravil belgijski kraljevi dvojici v Bruslju obisk.

V Maroku prodirajo francoski vojniki iz vseh strani proti glavnemu mestu Fezu. Nemčija zavistno gleda to prodiranje in se je bati radi tega diplomatskih zapletkov med Nemčijo in Francijo.

Albanskim vstašem turška armada ne more do živoga; skoro povsod so Turki tepeni in komaj se pomaknejo iz zavzetih pozicij naprej, že se morajo umikati.

Mehikanski predsednik Diaz je naznanil, da se odpove časti predsednika republike, čim se vstaško gibanje poleže. Vstaši pa nočejo odnehati in so že začeli oblegati mesto Juarez.

V ruski dumi je odgovoril minister Stolypin na interpelacijo radi kršitve ustave z ustanovo zemstev v zapadnih gubernijah.

Kineški ljudski parlament sklicuje vlada na dan 22. oktobra.

Avstrijska uradniška deputacija je pojasnila svoje zahteve v avdijenci ministrskemu predsedniku in finančnemu ministru, kateri je deputaciji izjavil, da bo vpošteval njih želje, če bodo pripuščala denarna sredstva.

V delavskem svetu se je razpravljalo o predlogu poslanca sodruga Muchitscha, da se v pekovski obrti uvede 10urni delovni čas in nedeljski počitek. Vkljub vsemu zavzemanju in trudu se ni posrečilo članu sveta sodruga Silberer-ju pridobiti druge člane zanj. Delavski svet hoče pač nekaj zahtev priznati, a ne vseh.

Angleški zbornici je vlada predložila zakonsko predlogo glede uvedbe zavarovanja za starost, onemoglost in brezposelnost; razpravljalo se bo v zbornici tudi o predlogu, da se podeli ženskam volilna pravica.

Bosna dobi novega deželnega šefa ter je za to mesto imenovan korni poveljnik Potiorek.

Domače vesti.

Ljubljana in Kranjsko.

Državnozborska volitev.

Sodrug, vdeležite se vsi volilnega shoda, ki se vrši v nedeljo, dne 14. t. m. ob 1/2 10. dopoldne na vrtu »Narodnega doma«.

Dnevni red:

Državnozborska volitev in proglašenje kandidata.

Sodrug, ta shod naj bo sijajna manifestacija Vaše zavednosti. Pridite vsi, da pokažete nasprotnikom svojo moč.

Ljubljanski volilni odbor.

— Za deželnozborske in državnozborske volitve že zopet agitirajo klerikalni in liberalni agitatorji s tem, da naj delavci volijo liberalce, da ne bodo zmagali klerikalci, klerikalci pa, da naj volijo klerikalce, ker so liberalci taki sovražniki delavstva. Ta vrsta agitacije je kaj ostudna in ni vredna poštenega moza. Delavci katerikoli stroke naj nikar ne poslušajo takih plesnivih argumentov, marveč naj kar odločno zavrnejo vsak takšen poizkus, kajti ponos delavstva in interes njegov zahteva, da delavstvo voli svoje zassopnike, ne pa kandidatov, ki nimajo v svojih programih prav nobenih delavskih zahtev. Nasprotniki so še po vsakih volitvah nekaj let sem smešili delavstvo. Kaj takega se pa ne sme več dogajati. Če delavci pri teh volitvah še ne morejo prodreti s svojimi kandidati, pa lahko odločujejo pri ožjih volitvah, ki so neizogibne, in si s tem pridobe veljavo in ugled, obenem pa preprečijo tisto vedno omalovaževanje delavstva, ki je bilo doslej v navadi. Opomniti je treba, da mnogo delavcev voli nedelavsko, ker se ne zanimajo za stranke in ne poznajo pomena volitev, ali pa se klonijo podjetnikom, kakor se je to godilo posebno letos pri občinskih volitvah v nekaterih nemških in klerikalnih podjetjih, o čemer bomo še obširneje izpregovorili. Vsem tem nedostatkom napravijo lahko konec zavedni sodrug in delavci sploh deloma z odločnim odporom, deloma pa s tem, da nam naznanijo vse tiste

podjetnike, ki so tako nesramni, da strahujejo delavce na tak način. Naznanijo naj nam pa cenjeni sodrug tudi vse tiste nasprotniške agitatorje, ki slepe delavce z omejenimi budalostimi. Treba bo te kujone vsch baž prijeti bolj trdo za ušesa. Delavci so in morajo biti naši volilci.

— Reklamacij za državnozborske volitve v Ljubljani je bilo vloženih precejšnje število, kakor smo že poročali. Naša stranka je seveda vložila dokaj reklamacij, vendar pa daleč ne toliko, kakor pa klerikalci. Ti so si pa dovolili naravnost lopovščine. Vložili so nebroj reklamacij proti v imeniku vpisanim našim volilcem in te reklamacije podprli z zlobno in neresnično trditvijo, da dotičniki ne bivajo že davno več v Ljubljani. Tako so hoteli veliko število naših volilcev, osobito železničarjev oropati njih volilne pravice. Mislili so, da bodo oblasti njih lažnjivim trditvam kratkomalo verjele in izbrisale volilce iz imenikov, kakor se jim je to posrečilo za obč. volitve. No, oblasti jim niso nasedle. Vsak volilec, ki ga magistrat kliče, naj se zgleda neutegoma in dokaže s tem svoje bivanje v Ljubljani. — Volilci, vi si pa zapomnite, da vas je klerikalna stranka hotela oropati Vaše volilne pravice za državni zbor, za katero ste se tako borili. To je tista stranka, ki hinavsko zatrjuje, da je za to, da imajo volilno pravico nižji sloji, na drugi strani pa delavstvo hoče za to pravico tatinsko opehariti! Fej!

— Dr. Gregorič, klerikalni deželnozborski kandidat, je v »Unionu« razvijal volilec svoj program. Še zjubilo se ni temu kandidatu klerikalnih hišnih posestnikov svojega že več let se vedno ponavljajočega programnega govora v toliko premeniti, da bi ne dišal toliko po plesnjivosti; zakaj se ni dotaknil v svojem govoru perečega draginskega vprašanja in drugih aktualnih stvari? Dr. Krek je krstil nedavno v »Unionu« liberalce za stare šembilje, mi pa pravimo, da je tem stari ljubljanskim šembiljam dr. Gregorič do pike enak in bi v resnici zaslužil, da se pridruži drugim liberalnim in klerikalnim kurijalnim šembiljam v deželnem zboru. Kaže se pa, da se mu ne bo to posrečilo. Mož ima smolo. Zadnjič ga minister ni hotel niti sprejeti v avdijenci, zdaj pa bo doživel novo blamažo.

— Liberalni shod v »Mestnem domu«. V četrtek je liberalni deželnozborski kandidat dr. Reisner razlagal liberalni deželnozborski program. Ta je pač ravno tako mršav, če ne še bolj, kakor oni klerikalca dr. Gregoriča. Dr. Gregorič je vsaj povedal, kaj bi bilo treba narediti, česar seveda klerikalci ne bodo; Reisner pa še tega ni povedal, ampak je gonil staro lajno: 10 milijonski meljoračno posojilo in cestni zakon. Sicer pa Ljubljana tudi res nima od teh kurijalnih kandidatov, ki se ji ponujajo za ljubljanske poslance, v resnici ničesar pričakovati, pa naj bo to že liberalce ali klerikalce. Liberalci so se na shodu jokali radi proglašenja bojkota klerikalcev proti liberalcem. So pa res velikanske reve naši ljubljanski liberalci. Maše na gradu prirejajo, povdarjajo svojo popolno vdanost katoški cerkvi, pa vendar se nočejo klerikalci z njimi pobratiti. Oh, kaka onemoglost in degeneracija je v redkih liberalnih vrstah!

— Klerikalci so proglasili oficielno političen bojkot proti vsem liberalcem. Liberalci se nad tem že jočejo. Kaže se, kako na slabih nogah je liberalna stranka; boji se najmanjšega sunka, da se ne podre. Mi pa le prosimo klerikalce, da ta politični bojkot v resnici izpeljejo. Sicer ne vemo, kako si to predstavljajo, vendar pa se mi bojkota ne bojimo. Prav je, da bodemo vsacega klerikalca že od daleč okroginokrog poznali. Vrste političnih somišljenikov bodo vedno složnejše in sovražnika bo lažje videti in prešteti. Torej pričnite!

— Protestnih shodov klerikalnih ni še vedno konec. — Zdi se, da uvidevajo klerikalni kolovodje, kako malo ali nič ne opravijo s svojimi frazami, dočim se ogibajo vsestransko stvarnih razmotiranj na svojih shodih, ker se boje, da ne bi volilci spregledali vso njih protiljudsko politiko. Hočejo si klerikalci pomagati s tem, da hujskajo strankarje, vzbujajo v njih sovraštvo proti drugočemislečim in ščuvajo zakonske žene proti možu. Takega boja ne moremo odobravati. Gospoda, pokažite ljudstvu vspehe svojega dela v zakonodajnih zastopih, magari s skioptikonom predočite svojim volilcem, kako je dr. Šusteršič glasoval za milionske vojaške kredite, — bomo videli potem, kako Vas bo ljudstvo sodilo.

— Društvo za pospeševanje dridnavtskega navdušenja bodo v nedeljo ustanovili hiperpatrioti ljubljanski. — Naročili so si, da se slavnost povzdigne, k raznim banketom mornariško godbo iz Pulja. Mi nimamo ničesar ugovarjati proti ti slavnosti, ki jo prirede ljubljanski slovenski in nemški patrioti, ker se bodo pač veselili na svoje stroške; pripomnili bi pač in želeli, da, če se že navdušujejo za avstrijske dridnavtke, naj jih

H. SUTTNER, LJUBLJANA

MESTNI TRG (NASPROTI ROTOVŽA) IN SV. PETRA C. 8.

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine.

Prilagodljiva birmanska darila.

Lastna tovarna ur v Švici. Tovarniška znamka „IKO“.

Cenik zastoj in poštnine prosto.

tudi sami iz svojega žepa plačujejo; kajti drugače zglejajo take slavnosti, le kot zasmevanje revnih davkoplačevalcev, ki se pač nimajo povoda navduševati za te nezmišne barke, za katere morajo plačevati tako neizmerne milione.

— **Koncert „Glasbene Matice“** v sredo je prav dobro izpadel. Divna glasba je žela mnogo pohvale.

— **„Slovenec“** se že zopet začel napihovati proti nam. Odgovorimo njegovim traparijam prihodnjic, ker nam to pot ne dopušča prostor.

Trsti.

Pozor volilci!

V četrtek so bili razgrnjeni volilni imeniki. S tem smo stopili v reklamacijsko dobo, ki bo trajala do 24. t. m. Kakor navadno bodo tudi letos volilni imeniki pomanjkljivi. Marsikdo, ki ima po zakonu volilno pravico, ne bo vpisan. Marsikdo bo vpisan z napačnim imenom ali napačnim stanovanjem. Zaradi tega je dolžnost vseh zavednih volilcev, da se prepričajo, če so v volilnem imeniku vpisani ali ne. In dolžnost vseh, ki niso vpisani, je, da poskrbe za vpis. Dobro naj si vsak zapomni, da kdor ni vpisan, ne bo smel glasovati.

V Trstu so volilci vsi tisti, ki so dne 8. aprila t. l. dokončali 24. leto, avstrijski podaniki in so dne 8. aprila bivali najmanj eno leto v Trstu ali okolici. Da omogoči volilcem vpogled v volilne imenike, je socialno demokratična stranka otvorila v mestu in okolici več reklamacijskih uradov. Sodrugi in volilce sploh se naproša, da se v uradih pogledajo, če so vpisani v imenike. Sabo naj pa prinese vsak potrebna izkazila, da bo mogoče reklamirati volilno pravico, če že ni v imeniku vpisan. Taka izkazila so: Delavska knjižica, vojaške bukvice, krstni list ali domovinski list in poleg tega še policijsko potrdilo, da se dokaže enoletno bivanje v okolici (od 8. aprila 1910 do 8. aprila 1911).

Reklamacijski uradi.

Mesto:

- I. vol. okraj: Sv. Jakob in Staro mesto.
 1. Gostilna ex Gavalich, Ul. dell' Istria (blizu ljudske šole).
 2. Gostilna Gorza, Ul. S. Giacomo in monte 22.
 3. Gostilna „All' antica Lavandera“, Ul. dell' Istria (Pri železniškem mostu).
 4. V ulici Pozzo Bianco 9, II. nadstr.
 5. Gostilna „alla bella Dalmazia“, ul. Capitelli.

- II. volilni okraj: Novo mesto, Barriera nuova, Greta in Škorcklja.
 6. Gostilna „International“, ul. Giovanni Boccaccio 25.
 7. Gostilna „Ai soci“, Greta 125 (vogal ulice Cisternone).
 8. Kavarna „Union“, ulica Caserma 9.
 9. Ulica Stadion 20, I. nadstr.

- III volilni okraj: Barriera vecchia in Kjadin.
 10. „Delavski dom“, ul. Boschetto 5, I. nadstropje.
 11. Nov „Delavski dom“, ul. Madonnina 15, II. nadstr.
 12. Gostilna Gaeta, ul. Media 48.
 13. Gostilna „Ai soci“, ul. dell' Eremo.
 14. Gostilna „Ai Nuovi Soci“, Sv.

- IV. volilni okraj: Sv. Vid in Zgornja Čarbola.
 15. Ulica Ponziana, vogal ul. Istria (Čarbola zgornja 64, I. nadstr.)
 16. Ulica dell' Lloyd 7, I. nadstr.
 17. Gostilna Kobno, ul. de Fin.

Okolica.

V. volilni okraj:

1. Škedenj: Gostilna pri Pavlu (Sancin Čemut).
2. Sv. Marija Magdalena zgornja: Gostilna „Alla Vittoria“.
3. Sv. Ivan: Gostilna Cec (Ul. S. Cillino 535).
4. Ulica dello Scoglio: Gostilna pri Marjeti.
5. Kolonja: Gostilna pri novem društvu.
6. Rojan: Gostilna „International“, ul. G. Boccaccio 25.
7. Barkovlje: Gostilna „Miramar“.
8. Kontovelj: Gostilna konsumnega posojilnega društva.
9. Sv. Križ: Prostori klesarske organizacije.

Vsi ti reklamacijski uradi so odprti v mestu od 7^{1/2}. do 9^{1/2}. zvečer, v okolici od 8. do 9^{1/2}. zvečer. Ob nedeljah od 9. do popoldne.

Glavni urad: „Delavski dom“, ulica Boschetto 5. Odprt cel dan do 10. zvečer. Za vse druge kraje v okolici objavimo v prihodnji številki „R. P.“

Sodrugi in volilce prosimo, da se ravnaajo res po navodilih naših zaupnikov, ako bo treba reklamirati. Za dokumente, ki jih volilci izročijo reklamacijskim uradom, dobe potrdilo in je tudi gotovo, da jih dobe vrnjene.

— **Protisocialistični kompromis.** Dalje časa se že širijo tajni glasovi o nekem kompromisu, ki se je baje sklenil med staro, nekdanj slavno in veliko tržaško-istrsko liberalno stranko in krščanskimi socialci; sodeluje pa vlada s pomočjo škofov Nagla in Karlina. Kompromis bi imel namen: zagotoviti zmago klerikalca Spadara v prvem istrskem volilnem okraju; v drugem volilnem okraju bi kandidiral znani Bartoli, ki ga prištevajo med svoje krščanski socialci, vlada in liberalci. Potem bi bržkone posredovala vlada, da bi bil v tretjem istrskem volilnem okraju, v Pulju, ki je v resni nevarnosti za Italijane, izvoljen Rizzi. To bo sicer težak porod, pa recimo, da bi se vladni nameni uresničili. V Trstu bi pa bil namen kompromisa preprečiti socialistično zmago. Vlada pojde tedaj na roko toli sovražnim iridentistom. Pravijo, da zato, ker vlada potrebuje iridentizem, da ž njim opraviči gradbo bojnih ladij in kanonov. Na vsem je bržkone veliko resnice. Italijanski volilni odbor ni odbral za Trst še nobenega kandidata, pa tudi za II. istrski volilni okraj ne. Na vsak način je dolžnost zavednega delavstva, da stoji na straži. Tržaško delavstvo bo moralo tudi pri teh volitvah pokazati, da odločno nasprotuje in kljubuje vsem nakanam, ki imajo namen ustvariti razmere, ki bi bile v veliko škodo delavstvu. Kar je zavednega delavstva mora glasovati socialistično. Da k temu delavstvu spada tudi slovensko, se samo po sebi razume.

— **Sodrugom v mestu in okolici** poročamo, da zanesljivo skrbje, da bodo vsi naši volilci tudi vpisani v volilskem imeniku. Nihče ne sme pozabiti, da kdor ni vpisan, ne bo smel glasovati. Nevpisan volilec je za stranko izgubljen glas. In dolžnost vseh nas je, da naredimo vse, da se ne izgubi niti en sam glas, zakaj en sam glas postane lahko odločilen. Torej vsi naši sodrugi in svrnšljeniki, ki so avstrijski državljani, 24 let star, in bivajo eno leto v občini, bi po zakonu morali biti vpisani v volilske imenike. Poskrbite, da bodo vsi vpisani!

Štajersko.

— **Rajhenburg.** V našem trgu in v sosedni Blanci sta se vršila v nedeljo, dne 7. maja dva socialno-demokratična volilna shoda. Prvi shod se je vršil ob 8. zjutraj v gostilni g. Rataja, shod na Blanci pa ob 2. popoldan v gostilni g. Likarja. Oba

shoda sta bila prav dobro obiskana, zlasti shod v Blanci, katerega se je udeležilo par sto kmetov in delavcev. Na obeh shodih sta govorila naš državnozbornski kandidat Melhijor Čobal in pa sodrug Vek. Mrak iz Zagorja. Zborovalci so z navdušenjem sledili izvajanjem govornikov in bilo je treba samo spomniti ime dr. Benkoviča, pa so se od vseh strani čuli ogorčeni medklici razočaranih kmetov, pač dokaz, da so tudi sicer potrpežljivi kmetje do grla siti klerikalnega osrečevalca dr. Benkoviča, ki tekem štirih let kot državni poslanec ni prav nič storil za svoje volilce, pač pa v deželnem zboru storil vse, da je prav občutno oškodoval svoj deželnozbornski volilni okraj. Na obeh shodih je bila z navdušenjem sprejeta kandidatura sodruga M. Čobala. — Isti dan ob 4. popoldne pa so imeli v Blanci tudi klerikalci svoj shod, ki se ga je udeležila tudi polovica naših zborovalcev. Kontingent klerikalcev je obstojal ponajveč iz tercijskih in — otrok. Na tem shodu, kateremu se je kar sam imenoval za predsednika rajhenburški zupnik Perjak, je dr. Benkovič poročal o svojem »plodonosnem« državnozbornem »delovanju«. Seveda je bilo temu »delovanju« primerno tudi njegovo poročilo tako klaverno, da res nismo vedeli, ali se iz kmetov ali iz samega sebe norca dela. No, skušal si je pomagati po svoje. Ker o samem sebi ni imel nič dobrega in pametnega povedati, pa je skušal v svojo kalužo potegniti — socialno demokracijo. Našla se bo še tekom te volilne borbe prilika, ko bomo za ta podla natolčevanja z dr. Benkovičem tako temeljito obracunali, da mu bo še po glavi šumelo! Če si je dovolil taka obrekovanja celo v navzočnosti socialnih demokratov, potem si lahko predstavljamo, kaj uganja tedaj, ko se zaveda, da njegove infamne laži nihče ne kontrolira. Značilno za moralni nivó tega slovenskega Belohlavka je njegova famozna trditev, da so bili socialni demokratje zvezani z — baronom Beckom... Takim Benkovičijadam se morajo pač še krave smejati! In kaj takega si upa trditi član tiste klerikalne stranke, ki je pod krinko »opozicijske delavski stranke« delala najsramotočnejšo štafažo vsakokratni avstrijski vladi! — Ko so ga volilci opozorili, da naj govori raje o kanonih in barkah, pa se je dr. Benkovič kratko odrezal: „Bil sem za kanone in tudi bom!“ To njegovo dragoceno priznanje si bomo dobro zapisali in poskrbeli, da bodo vsi revni sloji do dobra spoznali ta famozni dr. Benkovičev »ljudski program«. Možu je bilo očitno žal, da se je tako neprevidno za blebetal. Zato si je hotel zopet pomagati s socialnimi demokrati. Pogled je že davno ovrženo laž, da so bili tudi francoski socialisti za kanone, češ da se je celo francoski socialistični voditelj Jaures (Žoré) izjavil za večcentimterski kaliber pri topovih. Seveda mu za tako nesramnost navzoči sodrugi niso ostali odgovora dolžni. Sodrug Mrak: »Ospod doktor, to je čisto navadna infamna laž.« Dr. Benkovič: »Saj sem vendar čital v časopisih.« Mrak: »Ravno zato, ker ste čitali, ste vedoma lagali in ste francoske socialiste obrekovali.« Dr. Benkovič: »To je pisala »Neue Freie Presse« in to je vendar vaš list.« (Torej »Neue Fr. Presse« je naš list!!! Benkovič jo res pogruata). Mrak: »Prosim, katoliški poslanec, pa verjame judovskemu časopisu. Izjavljam še enkrat pred vsemi pričami, da ste lagali! Objavljamo to kontroverzno, da bodo pošteni volilci vedeli, s kakšnimi sredstvi si skuša dr. Benkovič zasigurati državnozbornski mandat. — To premišljeno obrekovanje naj bo torej poročilo o — državnozbornem delovanju... Ni nam treba naglašati, da je na tem shodu

pod kozolcem tudi vera morala v boj za — dr. Benkoviča. Nekaj tako gnusnega in demagogičnega, kakor si je dovolil na tem shodu kaplan Tratnik, še nismo doživeli. Slišali smo sicer že dosti demagogov, ali takih še ne. Prokletko slaba jim mora presti, če napenjajo že take strune. Ali tudi to jim trajno ne bo pomagalo, ker morajo končno tudi najzaslepljenejši uvideti, da ravno klerikalcem vera ni nič drugega nego — molzna krava! — Če h koncu še konstatiramo, da si Benkovičeve kandidature vkljub pozivu niso upali dati na protiglasovanje in da je sodrug Mrak tako predsednika župnika Cerjaka kakor dr. Benkoviča prosil, da ga puste vsaj 10 minut govoriti, da ga pa klerikalci vkljub prvotni obljubi niso pustili do betede, potem si čitatelji pač lahko predstavljajo, kakšni so ti klerikalni shodi. Največji klerikalni grovorniki postajajo v svojih prej najtrdnějšíh trdnjavah strahopetni ter se boje — socialistične besede!

— **Hrastnik.** (Kako zna g. Majcen, Inačelnik podpornega društva, jahati.) „Rudar“ z dne 1. majnika je prinesel dopis iz Hrastnika glede naših „podpornikov“.

V istem dopisu je bilo označeno delo teh rodoljubov, ki ne znajo na dan 1. majnika drugega početi kakor svoje backe peljati k maši in tam na kolennih demonstrirati.

Na ta dopis, ki označuje boj liberalcev proti klerikalcem, odgovarja gospod Majcen z dne 9. maja prav po liberalsko. Omenjati hočemo za danes samo to: Med socialisti ni navada, da bi častili kakšnega sodruga kot boga, narobe je pri somišljenikih g. Majcena pač ta navada. G. Majcen, ali ni bil bog pod Vašim vodstvom gospod Koželj? tisti Koželj, ki je z Vašo pomočjo želel spraviti naše rudarje ob konsumno društvo? Ali ste pozabili, gospod Majcen, da se je zapravilo, ko ste bili Vi načelnik konsumnega društva, v enem letu nad 67.000 kron? Ali je bilo to delo vredno slovenskega rodoljuba? Pod Vašim načelstvom je bila pač navada, da ste vsemu, kar je rekel g. Koželj, vsi molče pritrdili, izvzemši našega sodruga, ki je bil v obdoru, in se niste upali povedati svojega mnenja. Oj ti reveži! Zdaj se pa nam očita, da kar zapovedo voditelji (baje mastno plačani), da to mora biti. Vprašamo Vas, g. Majcen, koliko ste pa plačali za delo g. Koželju (28800 kron), ki je cele dneve popival po gostilnah in s svojim delom pod Vašim načelstvom spravil in oškodoval društvo za tako ogromno vsoto. Vprašamo Vas, g. Majcen, ali je bilo to tudi delo slovenskega rodoljuba, ko ste s svojimi pristaši hodili okrog iskati podpisov za prodajo hiše kons. društva n e m š k e m u kapitalistu. Tudi to je zelo slovensko; da se je nedavno izrekel Vaš pristaš A. proti našemu sodrugu, da bi bilo bolje, da ni imel Leiler, tofaj zagrizen Nemeč, kons. društvo (zapomnite si slovenski rodoljubi, ki proslavljate te poštenjakoviče) — kakor pa pošteni slovenski delavci. To je dovolj značilno, kako umazano gonjo delate v prid nemškemu kapitalistu, proti slovenskemu podjetju. Da smo sovražniki te žolte organizacije baje za to, ker je slovenska, je pa tudi laž. Potrditi morajo sodrugu Malovrhu hrastniški rodoljubi, da je ob vsaki priliki nastopil zlasti pri steklarjih proti nemškemu šovinizmu in da jih je na ta način rešil, da niso zagrešili pot v nemško-nacionalni tabor. Da ne moremo odobravati postopanja te žolte organizacije, je vendar umevno, ker je ravno ona povzročila, da je nastala nesloga med našimi rudarji, ki jo vsi skupaj občutijo na lastni koži. Seveda se gosp. Majcenu še vse eno dobro godi. Nadalje jecljate nekaj o ljubljanskih sodrugih. Mi Vašim budalostim itak ne zamerimo, ker vemo, kako se razvijajo vaši možgani; sicer se s takimi lažmi sami obsojate. Vaš značaj se je tudi pokazal, ko se niste niti upali oznaniti v cerkvi na Dolu, da ima podporno društvo mašo, temveč ste dali oznaniti enostavno „po želji rudarjev“. Ali se tudi Vi že sramujete Vašega društva? Mi smo dosejaj molčali o Vaših grehih, ampak ker se tako navdušeno trkate po prsih in bahate s svojo poštenostjo, naj pa tudi javnost izve, kako daleč je z Vašo poštenostjo. Pod Vašim gospodarstvom zapravilo se je nad 67000 kron v kons. društvu. Namdsto da ste vsaj Vi, kot bivši načelnik, storili svojo dolžnost napram društvu kar stori vsak poštenjak, ste pustili svoje rodoljubno ime v knjigah in pod svojim slavim imenom zapisano vsotico, katero imenujemo po domače „pui“. Da, sramovati bi se morali, če bi se bili Vi naš sodrug. Ampak v naši stranki ne trpimo takih breznačajnežev. Seveda si najdejo povsod taki značajni prostor v svojih žoltih organizacijah. Glede jahanja končno svetujemo samo to; Stopite prilično, ko bodele mimo konsumna jahali, raz kljuse in se oglasite v prodajalni, da že enkrat izbršemo Vaše slavno ime iz knjige, potem pa poštenite pse, ki baje lajajo za Vami, in jim recite v slovo, sedaj sem pa zopet napravil to, kar stori vsak poštenjak; zasedajte zatem kobolco, pa jahajte po dolini, samo pazite, da ne padete preveč globoko v jarek.

Kajti pregovor pravi, kdor visoko leta, nizko pade. To v pojasnilo javnosti.

Okrožni zdravnik

dr. Mano Dereani

naznanja uljudno p. n. občinstvu, da izvršuje vsakdanje zdravniško prakso

v Št. Vidu nad Ljubljano.

Prevzetje gostilne.

Vljudno naznanjam, da sem prevzela v soboto 6. maja dobro znano

gostilno na Rimski cesti 11.

(Prej Anton Novak bivši gostilničar pri Carju)

Skrbela bom za najboljšo posrežbo cenj. gostom. Pri gostilni je tudi majhen vrt in prostor za balinanje. — Sprejemajo se naročniki na kosila in večerjo.

Toči se tudi čez ulico.

Za prijazen obisk se priporoča

Marija Dražil, gostilnič.

7. vrst izbornih vin. Dvojno marčno pivo

B. Götzl, Ljubljana

Mestni trg št. 19. — Stari trg št. 8.

skladišče oblek — domačega izdelka — za
gospode in dečke. — Velika izbira tu- in ino-
— zemskega blaga za obleke po meri. —
Solidna postrežba. — Vedno nizke cene.

Advokat dr. Janko Žirovnik

je otvoril z 8. majem t. l.

svojo lastno pisarno

v Ljubljani, Šelenburgova ulica 7, II. nadstr.

(nasproti glavne pošte; hotel pri Maliču).

Velecenjenemu občinstvu se usojam naznaniti da sem staroznano gostilno G. Auerjevih dedičev pri

„belem konjičku“

Wolfove ulice št. 12

prevzel, ter bodem isto se potrudil kot strokovnjak najbolj voditi. Vedno na najoku-
nejši način pripravljene jedi. Točil bodem samo pristna vina najboljše kvalitete, ter
vedno sveže dvojno marčno pivo. Sprejemam naročnike na opoldansko hrano po 60 h
dalje. Na razpolago je „Hupfeldov električni glasovir.“

Z odl. spoštovanjem
Ludovik Rošker
restavrater

Sodrug, spominjajte se
„Tiskovnega sklada“!

Nlado staro.
Vsak pove:

Ta pa je za me!
Ker se samo ž njim krepčam,
Vedno zdrav želod'c imam!

Najboljši želodčni liker!
sladki in grenki.

Ljudska kakovost liter K 2.40
Kabinetna kakovost „ 4.80

Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Postavno varovano.

Častiti gospo

Gabrijel Piccoli
lekarnar

v Ljubljani.

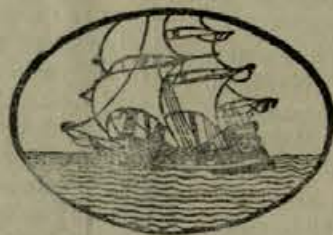
Vašo tinkturo za želodec sem že vso
z velikim uspehom porabil, katero iz srca
priporočam v veliko korist vsaki družini
ter se Vam iskreno zahvaljujem in prosim,
blagovolite mi poslati še 24 steklenic Vaše
tinkture za želodec.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Sterle

Posestnik in premirani medvedji
lovac v Koritnicah, pošta Knežak
pri Št. Petru na Krasu.

Julius Meinl

Uvoz kave
Veležgalnica kave

ANTON ZUPANČIČ, KNJIGOVEZ, LJUBLJANA
SLOMŠKOVA ULICA ŠT. 31.

priporoča se za prijazna naročila na vsakovrstna v knjigoveško stroko spadajoča dela. — Izdeluje tudi jako
okusne okvirje in passepartout, prikladne vsakovrstnim podobam.

Produkt. zadruga ljublj. mizarjev

registrovana zadruga z omejeno zavezo

s sedežem v Ljubljani, Marije Terezije c. 11 (Kolizej)

Zaloga pohištva

lastnega izdelka in Izvršuje vsa mizarska stavbna
tapetniškega blaga. dela.

Lastna tovarna na Glincah pri Ljubljani.

Sodrug, spominjajte se
Volilnega sklada!

10 zapovedi

za zdravje in 10 zapovedi za kmetovalca, vsake
posebej tiskane, dobi vsak človek zastoj v
lekarni Trnkoczy zraven rotovža v Ljubljani. V
tej lekarni se tudi oddajo zdravila p. t. članom
okr. bol. blagajne v Ljubljani, bol. zavodu c. kr.
tob. tovarne in bolniške blagajne južne železnice.

Ceno posteljno perje!

Najboljši češki nakupni vir.

Kg. sivega dobrega, pu-
ljenega 2 K; boljšega
2.40 K; prima pulbelega
2.80 K; belega 4 K; be-
lega puhačega 5.10 K;
relefinnega snežnoobelega,
puljenega 6.40 K, 8 K;
puha sivega 6-7 K, be-
lega, finega 10 K; naj-
tinejši prani puh 12 K.
Naročila od 5 kg na-
prej franko.

Zgotovljene postelje iz gostonitnega rde-
čega, modrega, bele-
lega ali rumenega nankinga, pernica 180 cm dolga,
120 cm široka, z dvema zglavnicama, 80 cm dlj,
60 cm šir., polnjena z novim, sivim, prav stanovit-
nim puhačim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh
24 K; posamezne pernice 10, 12, 14 in 16 K, zglav-
nice 3, 3.50 in 4 K. Pernica, 200 cm dolga, 140 cm
šir. 13, 14.70, 17.80, 21 K, zglavnica, 90 cm dolga,
70 cm šir. 4.50, 5.20 in 5.70 K, spodnja pernica iz
močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm
široka 12.80 in 14.80 K, Razpošilja se po povzetju,
od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja za
neugajajoče se vrne denar. Natan. cen. gratis in fr.

S. Benisch, Dešenice 758, Češko.

Lekarna pri „zlatem orlu“
v Ljubljani, Jurčičev trg šte. 2,

priporoča sledeča zdravila:

Čaj za bolne na živcih
je izvrstno krepilno sredstvo
za živec, izboljšuje spanje,
učinkuje pri nervozni osla-
belosti. Cena kart. K 1.20.

Dunajske kapljice zoper krč
utešujejo bolečine v želodcu
in trebuhu ter odganjajo
vetrove. Steklenica 20 vin.
6 steklenic K 1.—

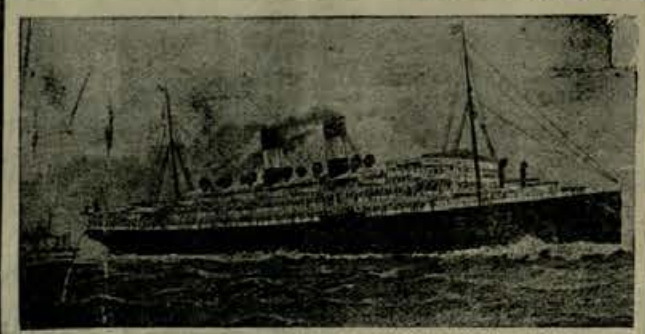
Za gospe i. gospodične
ima v zalogi čaj, ki je pre-
izkušeno sredstvo pri vsako-
vrstnih bolih in nepravil-
nostih pri prihodu zaostalega
mesečnega pranja, ki ob-
remen pospešuje pranje (men-
struacijo). Cena kart. K 1.50.

V tej lekarni se tudi oddajo zdravila p. n.
članom okrajne bolniške blagajne v Ljubljani,
bolniškemu zavodu c. kr. tobačne tovarne in
bolniški blagajni c. kr. priv. južne železnice.

Potniki v severno in južno Ameriko
vozijo sedaj le po domači avstrijski progi

Avstro-Amerikana

Trst - Newyork, Buenos Aires - Rio de Janeiro

z najnovejšimi brzoparniki z dvema vrtencama, električna razsvetljava,
brezžičnim brzozavom, na katerih je za vsakega potnika preskrbljeno,
da dobi dovolj domače hrane z vinom, sveži kruh, posteljo, kopelj itd.

Odhod parnikov:

V sev. Ameriko vsako soboto, v juž. Ameriko vsakih 14 dni.
Vsakovrstna pojasnila dajo drage volje brezplačno pri glavni agenturi
za Kranjsko, Štajersko in Koroško:

Simon Kmetetz, Ljubljana, Kolodvorska ul. 26.